

تدوین چارچوب گزارشگری سالانه دانشگاه‌ها

منا پارسایی*، علی رحمانی**، پریسا افشار***

چکیده

دانشگاه‌های دولتی در ایران طبق الزام‌های قانونی و استانداردهای بخش عمومی صورت‌های مالی تهیه می‌کنند. با این وجود این صورت‌های مالی همراه با گزارش فعالیت سالانه به نحوی که در بخش‌های اقتصادی مرسوم است، نمی‌باشد. تهیه چنین گزارش‌هایی در اساسنامه برخی دانشگاه‌ها الزامی است. هدف این پژوهش تدوین چارچوبی برای گزارشگری سالانه دانشگاه‌ها می‌باشد تا ذینفعان بتوانند اطلاعات منسجم و شفاف‌تری از حوزه‌های مختلف دانشگاه داشته باشند و الزام اساسنامه‌ای به نحو یکپارچه و جامعی رعایت شود. این پژوهش کاربردی است و به روش سند کاوی، تحلیل محتوا و پیمایش اجرا شده است. ابتدا گزارش‌های سالانه ۲۰ دانشگاه خارجی تحلیل محتوا گردید و مؤلفه‌های گزارشگری، شناسایی شد. جهت اعتبارسنجی، از طریق پرسشنامه اقدام به جمع‌آوری نظر ۲۸ متخصص گردید و چارچوب پیشنهادی گزارشگری سالانه دانشگاه‌ها تدوین شد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که گزارش‌های سالانه باید دربرگیرنده اطلاعات در حوزه آموزش، پژوهش، نوآوری، سلامت، هنر، اجتماعی، محیط زیست، ایمنی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، پشتیبانی، صنعت، مراسم، اختراعات، نظرسنجی، رتبه‌بندی، اطلاعات جمعیتی، زیرساخت‌ها، منابع انسانی، راهبری و مؤلفه‌های مالی باشد. همچنین ارائه اطلاعات در حوزه پژوهش، زیرساخت‌ها و اطلاعات درآمد و هزینه بیشترین اهمیت را میان سایر مؤلفه‌ها داشته‌اند. این پژوهش برای اولین بار چارچوب گزارشگری سالانه دانشگاه‌ها را در ایران پیشنهاد می‌نماید و به غنای ادبیات موجود در خصوص گزارشگری

* استادیار حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۰۲

** استاد حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۳۰

*** دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

می‌افزاید. همچنین شواهد علمی برای سازمان حسابرسی جهت ترویج گزارشگری پایداری و نیز یکپارچه در بخش عمومی فراهم می‌کند.

واژه‌های کلیدی: گزارشگری آموزش عالی، مولفه‌های مالی، مولفه‌های غیر مالی، گزارشگری سالانه دانشگاه.

مقدمه

هدف اصلی دانشگاه‌ها تربیت کارشناسان، متخصصین و مدیران جامعه می‌باشد. فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها جهت ورود به حرفه باید از تخصص کافی برای ایفای مسئولیت برخوردار باشند. دانشگاه‌ها در جهت دستیابی به هدف غایی خود، یعنی پرورش فارغ‌التحصیلان توانمند و با مهارت برای جامعه، منابع مالی خود را در بخش‌های مختلف آموزشی و پژوهشی، نوآوری، سلامت، بهداشت و درمان، هنری، ورزشی، اجتماعی، فرهنگی و محیط زیست به مصرف می‌رسانند. علاوه بر این برخی دانشگاه‌ها به دلیل دولتی بودن عمده هزینه‌های خود را از محل بودجه دولت و کمک‌های خیرین تأمین می‌کنند؛ لذا به دلیل وظایف و ذینفعان گسترده، دانشگاه‌ها مسئولیت پاسخگویی بیشتری دارند. به عبارتی دیگر، می‌توان گفت دانشگاه‌ها باید پاسخگویی عمومی نسبت به ذینفعان خود داشته باشند (گزارش سالانه دانشگاه استنفورد، ۲۰۲۰؛ گزارش سالانه دانشگاه ملی سنگاپور، ۲۰۱۹؛ گزارش سالانه دانشگاه میشیگان، ۲۰۱۹؛ گزارش سالانه دانشگاه ناتینگهام، ۲۰۱۹).

سیستم پاسخگویی در دانشگاه‌ها یکی از راه‌های کارآمد کردن آن‌ها است تا ضمن آشکار کردن اختیارات و مسئولیت‌های هر یک از بخش‌های مختلف نظام آموزشی و پژوهشی، آنها را به ارائه توضیح در برابر عملکرد خود وادار سازد (عباس پور و همکاران، ۱۳۹۸). به دلیل وجود مسئولیت‌های گسترده، دانشگاه‌ها باید نسبت به عملکرد حوزه‌های مختلف از قبیل مالی، آموزش و پژوهش، سلامت، بهداشت و درمان، هنری، ورزشی، اجتماعی، فرهنگی و محیط زیست، پاسخگویی عموم باشند. دانشگاه‌ها می‌توانند پاسخگویی عمومی را از طریق افشای گسترده‌تر اطلاعات غیر مالی و مالی گذشته، حال و آینده برآورده کنند. اگرچه باید توجه داشت، برای این که دانشگاه‌ها بتوانند پاسخگویی مؤثر و با کیفیتی نسبت به ذینفعان داخلی و خارجی خود داشته باشند، ابتدا باید زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزاتی مانند فناوری‌های

پیشرفته، برای دستیابی به اهداف خود داشته باشند و گرنه نمی‌توان انتظار پاسخگویی مؤثر و با کیفیت از آنها داشت (دمیرباش و انگین، ۲۰۱۷).

دانشگاه‌ها در اقصی نقاط جهان به منظور پاسخگویی عمومی به ذینفعان خود که شامل دولت، اعتباردهندگان، خیرین، مقامات و هیات امنای دانشگاه و عموم افراد جامعه می‌باشند، گزارش‌های سالانه‌ای را ارائه می‌دهند. گزارش‌های سالانه اطلاعات غیرمالی و مالی الهام گرفته از گذشته و متمرکز بر سال گزارش دهی، مأموریت و چشم انداز آینده دانشگاه‌ها را ارائه می‌کنند. کمبود چنین گزارش‌های سالانه‌ای در دانشگاه‌های ایران به شدت احساس می‌شود. عدم آگاهی و برنامه‌ریزی مناسب در جهت اهداف استراتژیک، آموزش و پژوهش، محیط زیست، ایمنی و امنیت، تخصیص نادرست منابع مالی، واکنش نامناسب در بحران‌ها و مشکلات جامعه و عدم مستندسازی صحیح داده‌های مالی، زمینه‌های ناکارایی و عدم بهره‌وری را به بار خواهد آورد. لذا انتشار گزارش‌های سالانه هم برای مقامات دانشگاه‌ها و هم برای ذینفعان خارج از دانشگاه‌ها است. گزارش‌های سالانه ابزاری جهت ارائه اطلاعات غیرمالی و مالی دانشگاه‌ها محسوب می‌شوند که منجر به شفاف‌سازی رویدادها و برنامه‌های دانشگاه‌ها می‌شوند. در اساسنامه برخی دانشگاه‌های دولتی ایران نیز تهیه گزارش عملکرد سالیانه آموزشی، پژوهشی، فرهنگی، اجرایی، مالی و محاسباتی دانشگاه به هیئت امنای الزام شده است. همچنین در گزارش حسابرس مستقل برخی دانشگاه‌ها، از جمله دانشگاه الزهراء، به ضرورت ارائه گزارش عملکرد سالانه تاکید شده است (گزارش حسابرس مستقل دانشگاه الزهراء، ۱۳۹۸). لذا تدوین چارچوبی برای گزارشگری سالانه دانشگاه‌های ایران که در برگیرنده تمام ابعاد غیرمالی و مالی باشد، بسیاری از مشکلات و مسائل ذکر شده را حل و کمک شایانی به پیشبرد اهداف دانشگاه‌ها خواهد کرد. دانشگاه‌ها می‌توانند پاسخگویی عمومی خود را از طریق افشای گسترده‌تر اطلاعات غیرمالی و مالی ایفا نمایند و با تهیه گزارش‌های سالانه، عملکرد حوزه‌های مختلف را به طور شفاف به اطلاع ذینفعان برسانند (تیریکسانی و همکاران، ۲۰۲۱) و الزام قانونی (اساسنامه) را رعایت کنند.

مبانی نظری و پیشینه

در گزارشگری مالی به شیوه سنتی، به دلیل محدود بودن گستره گزارشگری به تخصیص ارزش‌های پولی، امکان پاسخگویی در خصوص مسایل مهمی از قبیل موضوعات

اجتماعی و محیطی فراهم نیست (لیز و همکاران، ۲۰۱۵). گزارشگری پایداری دستاورد اجتماعی، محیطی و اقتصادی سازمان‌ها است تا به این شیوه بتوانند طرح‌های توسعه و تعالی خود را در آینده پیاده‌سازی کنند (معصومی و همکاران، ۱۳۹۶). افشای گزارشگری پایداری موجب ارزش آفرینی برای ذینفعان می‌شود (معبودی و همکاران، ۱۴۰۰). بنابراین سازمان‌ها می‌بایست پایداری را در اهداف خود گنجانده و عملکرد پایداری خود را ارائه نمایند (آکویالنی و همکاران، ۲۰۱۸؛ یو و ژائو، ۲۰۱۵).

تئوری‌های متفاوتی برای توضیح علت گزارشگری پایداری وجود دارد که در میان آن‌ها نظریه‌های مشروعیت، ذینفعان و نهادی اهمیت بیشتر دارد (فرناندو و لارنس، ۲۰۱۴). تئوری مشروعیت بر این فرض است که سازمان‌ها هیچگونه حق ذاتی برای وجود ندارند. بدین معنا که آنها تا گستره‌ای وجود دارند که از منظر اجتماع، مشروع تلقی شوند. سازمان‌ها از گزارشگری به عنوان راهی برای مخابره عملکرد خوب خود و اینکه از نظر عموم انجام دهنده کار درست هستند، استفاده می‌کنند (دیگان، ۲۰۰۲). مطابق با نظریه ذینفعان، سازمان‌ها در مقابل تمامی ذینفعان مسئولیت دارند و باید پاسخگو باشند (دی لانگ، ۲۰۱۳). در این راستا می‌بایست انتظارات گروه‌های مختلف ذینفعان را از طریق عملکرد مناسب و افشای اطلاعات مربوط به اقدامات انجام شده، برآورده سازند (فرناندو و لارنس، ۲۰۱۴). نهایتاً نظریه نهادی خصیصه‌ها و رفتارهای سازمانی را شرح می‌دهد که در یک چارچوب اجتماعی از استانداردها و ارزش‌ها که تعیین کننده رفتار اقتصادی قابل قبول هستند، عمل می‌کند (کارپرتنر و فرز، ۲۰۰۱).

تفکر یکپارچه به معنای اطمینان از پایداری بلندمدت سازمان از طریق ایجاد ارزش پایدار برای ذینفعان است. این تفکر با ملاحظه همه عوامل تاثیرگذار بر مدل کسب و کار و انجام قضاوت صحیح در مدیریت سرمایه، موجب ارزش آفرینی در کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می‌شود (لیز و همکاران، ۲۰۱۵). در چارچوب بین‌المللی گزارشگری یکپارچه، تفکر یکپارچه به عنوان توجه مداوم به روابط بین واحدهای عملیاتی مختلف و سرمایه‌هایی که سازمان مورد استفاده قرار می‌دهد، تعریف شده است. چارچوب یاد شده تأکید می‌کند که گزارشگری یکپارچه اثربخش به اجرای موفق تفکر یکپارچه در سازمان بستگی دارد. هرچه تفکر یکپارچه تری در سازمان وجود داشته باشد، ارتباط جریان اطلاعات با گزارش‌های مدیریت و تصمیم‌گیری بیشتر خواهد شد و همچنین به یکپارچگی بیشتر و

سامانه‌های اطلاعاتی حامی گزارشگری یکپارچه منجر می‌شود. گزارشگری یکپارچه عبارت است از مخابره اطلاعات درباره اینکه راهبری، عملکرد و چشم‌انداز سازمان در محیطی که در آن فعالیت می‌کند، چگونه به ایجاد ارزش منجر می‌شود (مرشدزاده و قربانی، ۱۳۹۶).

جایگاه با اهمیت بخش آموزش عالی به عنوان محرک اصلی پایداری شرکتی در "معاهده جهانی سازمان ملل متحد"^۱ مورد توجه قرار گرفته است (معاهده جهانی سازمان ملل، ۲۰۱۸). در این معاهده "اصول آموزش مدیریت مسئولانه"^۲ تعیین شده است که هدف اصلی آن ایجاد آگاهی و کمک به دانشگاه‌ها در رسیدن به اهداف پایداری و پرورش مدیران آتی مسئول، می‌باشد. لذا انتظار می‌رود دانشگاه‌ها برای ارتقا و حمایت از توسعه پایدار و رویه‌های گزارشگری آن پیشرو باشند (تیریکسانی و همکاران، ۲۰۲۱). تحقیقاتی که در خصوص گزارشگری پایداری در دانشگاه‌ها نسبت به سایر صنایع شده است، بسیار کمتر بوده و صرفاً این گزارشگری را به عنوان یک گزارشگری مستقل و نه در گزارش‌های سالانه دیده‌اند (سپاسی و همکاران، ۲۰۱۹؛ لوزانو، ۲۰۱۱) درحالی‌که دانشگاه‌ها همانند سایر سازمان‌ها نیازمند تفکر و گزارشگری یکپارچه در جهت پیشبرد اهداف خود و پوشش ابعاد پایداری در گزارش‌های سالانه هستند.

گزارش‌های سالانه دانشگاه‌ها بر اساس تفکر یکپارچه و پایداری اطلاعات گسترده‌ای را در اختیار قرار می‌دهند. این گزارش‌ها عمدتاً بر هر دو بعد غیر مالی و مالی تاکید دارند (گزارش سالانه دانشگاه استنفورد، ۲۰۲۰؛ گزارش سالانه دانشگاه ملی سنگاپور، ۲۰۱۹؛ گزارش سالانه دانشگاه میشیگان، ۲۰۱۹؛ گزارش سالانه دانشگاه ناتینگهام، ۲۰۱۹). در بخش غیرمالی عموماً به مسایل مهمی از قبیل مأموریت و چشم‌انداز و خلاصه اقدامات اجرایی مراکز و دانشکده‌ها، دستاوردها و اقدامات و برنامه‌ریزی‌های دانشگاه در حوزه آموزش و پژوهش، سلامت و بهداشت و درمان، خدمات مشاوره‌ای بالینی، تغذیه، آثار هنری در نمایشگاه‌ها و سالن‌ها، نوآوری‌ها، خدمات اجتماعی و فرهنگی، مدیریت سبز، ایمنی و امنیت، ارتباطات از طریق رسانه‌ها، وب‌سایت‌ها، پادکست‌ها و ارتباط با سایر دانشگاه‌ها، هدایا و کمک‌های دریافتی و پرداختی دانشگاه، تجاری‌سازی ایده‌ها، افتخارات در زمینه‌های مختلف علمی و پژوهشی، زیرساخت‌ها و نوسازی و ارتقای امکانات ساختمان‌ها، آزمایشگاه‌ها، سیستم‌ها، ساختار سازمانی واحدها و مراکز و شرح وظایف

کارکنان و برنامه راهبردی و عملیاتی پرداخته می‌شود. در بخش مالی موضوعاتی از قبیل بودجه هریک از بخش‌ها و واحدهای دانشگاه، استراتژی‌های مدیریت ریسک، گزارش حسابرس مستقل، صورت‌های مالی و تحلیل مهم‌ترین عناصر آنها ارائه می‌شود. این پژوهش به دنبال یافتن پاسخ به سوالات زیر است: ابعاد گزارش‌های سالانه دانشگاه‌ها چیست؟ مؤلفه‌های غیرمالی گزارش‌های سالانه دانشگاه‌ها چیست؟ مؤلفه‌های مالی گزارش‌های سالانه دانشگاه‌ها چیست؟

مطالعات چندانی در خصوص گزارش‌های سالانه در دانشگاه‌ها انجام نشده است. دمیرباش و انگین (۲۰۱۷) در خصوص "پاسخگویی از طریق گزارش‌های سالانه دانشگاه‌های ترکیه" نشان می‌دهد که با بررسی پاسخگویی گزارش‌های سالانه ۵۹ دانشگاه دولتی ترکیه در سال ۲۰۱۵ و با استفاده از روش تحلیل محتوا کاستی‌های اساسی از نظر پاسخگویی در دانشگاه‌های دولتی وجود دارد. این مشکلات شامل عدم اعتبار سیستم‌های ثبت داده، کمبود پرسنل واجد شرایط، فقدان فرهنگ بررسی عملکرد، کمبود سازوکارهای پاداش برای تشویق بهبود عملکرد نهادی و اهمیت ندادن دانشگاه و ذینفعان به گزارش‌های سالانه است.

یافته‌های پژوهش سانپول و اسمیت (۲۰۰۳) در خصوص گزارش‌های سالانه کتابخانه‌های دانشگاه‌ها و موسسات فنی حرفه‌ای در آفریقای جنوبی نشان می‌دهد که اکثر کتابخانه‌ها در آفریقای جنوبی از کاربردهای بالقوه گزارش‌های سالانه به طور کامل استفاده نمی‌کنند. آنها از گزارش‌های سالانه خود تنها به عنوان ابزاری برای ارائه اطلاعات گذشته‌نگر استفاده می‌کنند و تعداد بسیار کمی از گزارش‌های سالانه خود برای ارائه مروری بر برنامه‌ها، استراتژی‌ها و دستورالعمل‌های آینده استفاده می‌کنند و همچنین عموماً در گزارش‌های سالانه خود، صورت‌های مالی ندارند. تعداد کمی از کتابخانه‌های آنها در گزارش‌های سالانه خود بیانیه‌های مأموریت، صورت‌های مالی، نمودارهای سازمانی و مسائل مربوط به مشتریان و تأمین‌کنندگان را مطرح می‌کنند، در حالی که همه این موارد موضوعاتی هستند که به طور معمول در گزارش‌های سالانه گنجانده می‌شوند.

پژوهش کوئی و همکاران (۲۰۰۱) با عنوان "پاسخگویی عمومی: پارادایم جدید گزارش‌های سالانه کالج و دانشگاه" نشان می‌دهد که با جایگزینی الگوی جدید پاسخگویی عمومی در گزارش سالانه کالج و دانشگاه‌های ایالات متحده به جای الگوی

قدیم سودمندی در تصمیم‌گیری، چشم انداز جدیدی در گزارش‌های سالانه ایجاد شده است. از جمله منجر به ارائه اطلاعاتی فراتر از بخش مالی در گزارش‌های سالانه و میل به افشای اطلاعات جامع‌تر در زمینه آموزش، پژوهش و خدمات شده است که چنین اقدامی منجر به ایجاد طیف گسترده‌ای از استفاده کنندگان خواهد شد. همچنین الگوی پاسخگویی عمومی برای گزارش‌های خارجی ارائه شده در این پژوهش به نهادهای دولتی و غیرانتفاعی، مانند کالج‌ها و دانشگاه‌ها، کمک می‌کند تا با ذینفعان خود ارتباط برقرار کنند و فراتر از الگوی سودمندی در تصمیم‌گیری که در ابتدا بر گزارشگری خارجی قالب بوده، به سوی هدف پاسخگویی عمومی حرکت کنند. مطالعات داخلی در خصوص تهیه گزارش جامعی برای دانشگاه‌ها انجام نشده است و این پژوهش، اولین پژوهشی است که در خصوص طراحی چارچوب گزارش سالانه دانشگاه‌ها در ایران انجام شده است.

روش‌شناسی

روش پژوهش حاضر، تحلیل محتوا و پیمایش است. در این پژوهش با بررسی گزارش‌های سالانه دانشگاه‌ها، تحلیل محتوا انجام شده و بر این اساس مؤلفه‌های گزارشگری سالانه دانشگاه‌ها، شناسایی و استخراج می‌گردند. جهت تحلیل محتوا اقدام به مطالعه گزارش سالانه ۲۰ دانشگاه برتر خارجی شد. اطلاعات دانشگاه‌های خارجی که گزارش‌های سالانه آنها تحلیل محتوا شده است، در جدول ۱ ارائه شده است. رتبه اعلام شده دانشگاه‌ها بر اساس نظام رتبه‌بندی QS در سال ۲۰۲۱ می‌باشد. به دلیل عدم ارائه گزارش سالانه بسیاری از دانشگاه‌ها در وبسایت دانشگاه یا سایر مراجع عمومی، نمونه انتخاب شده بر اساس اطلاعات در دسترس دانشگاه‌ها بوده است.

جدول ۱: دانشگاه‌های خارجی

رتبه	کشور	نوع	دانشگاه	رتبه	کشور	نوع	دانشگاه
۳۱	کانادا	دولتی	مک‌گیل	۱	ایالات متحده	خصوصی	ماساچوست
۴۰	استرالیا	دولتی	سیدنی	۲	ایالات متحده	خصوصی	استنفورد
۸۰	ایالات متحده	دولتی	جورجیا	۳	ایالات متحده	خصوصی	هاروارد
۸۱	نیوزلند	دولتی	آکلند	۵	انگلستان	دولتی	آکسفورد
۹۹	انگلستان	دولتی	ناتینگهام	۷	انگلستان	دولتی	کمبریج
۲۱۷	ایالات متحده	دولتی	وریجنیا	۹	ایالات متحده	خصوصی	شیکاگو
۲۲۰	ایالات متحده	دولتی	آریزونا	۱۰	انگلستان	دولتی	یوسی ال
۲۲۰	آفریقا	دولتی	کیپ تاون	۱۱	سنگاپور	دولتی	ملی سنگاپور
۳۹۸	استرالیا	دولتی	لاتروب	۲۱	ایالات متحده	دولتی	میشیگان
۶۵-۶۰۱	کانادا	دولتی	مونیتوبا	۳۰	ایالات متحده	دولتی	کالیفرنیا-برکلی

علاوه بر مطالعه گزارش سالانه ۲۰ دانشگاه خارجی ذکر شده، برخی دانشگاه‌های ایران گزارش عملکردی از عملکرد چندین ساله خود (عموماً از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹) تهیه و به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارسال نموده‌اند. این گزارش‌ها نیز مطالعه و تحلیل محتوا شد. اطلاعات ۱۱ دانشگاه داخلی که گزارش عملکرد را ارائه نموده‌اند، در جدول ۲ ارائه شده است. دانشگاه شریف به عنوان نمونه مناسب توسط وزارت علوم معرفی شده است و بقیه دانشگاه‌ها هم به گونه‌ای انتخاب شده‌اند که معرف کل دانشگاه‌های کشور باشند و البته یک دلیل انتخاب نیز دسترسی به اطلاعات این دانشگاه‌ها بوده است. رتبه اعلام شده دانشگاه‌ها بر اساس رتبه پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در دوره زمانی ۲۰۱۶-۲۰۱۸ است.

جدول ۲: دانشگاه‌های ایران

رتبه	نوع	دانشگاه	رتبه	نوع	دانشگاه
+۶۱	دولتی	بزرگمهرقائنات	۱۵-۱	دولتی	شریف
۴۵-۳۱	دولتی	یاسوج	۳۰-۱۶	دولتی	الزهر
+۶۱	دولتی	جیرفت	۱۵-۱	دولتی	شیراز
۶۰-۴۷	دولتی	بیرجند	+۶۱	دولتی	سیرجان
اعلام نشده	دولتی	گلپایگان	۳۰-۱۶	دولتی	زنجان
			۳۰-۱۶	دولتی	یزد

در مرحله بعد بر اساس تحلیل محتوای انجام شده از گزارش‌های سالانه و استخراج مولفه‌ها و زیرمولفه‌های ارائه شده در این گزارش‌ها، اقدام به طراحی پرسشنامه می‌گردد. بدین معنا که پس از طراحی چارچوب گزارش سالانه، جهت اعتبارسنجی آن، با استفاده از ابزار پرسشنامه اقدام به گردآوری نظرات متخصصین شد. پرسشنامه دارای سه بخش است در بخش اول اطلاعات جمعیت شناختی پاسخ دهندگان گردآوری می‌شود. در بخش دوم سوالاتی در خصوص تهیه /عدم تهیه گزارش سالانه در دانشگاه محل فعالیت و در صورت تهیه گزارش سالانه در دانشگاه‌ها شدن/نشدن آن‌ها طراحی شده است. نهایتاً در بخش سوم از پاسخ دهندگان درخواست شد تا درباره ضرورت وجود هر یک از مؤلفه‌ها و زیرمولفه‌های شناسایی شده در گزارش سالانه دانشگاه‌ها اظهار نظر کنند. جهت اطمینان از روایی پرسشنامه، ۴ نفر از متخصصین و خبرگان موضوع که اساتید گروه حسابداری با سابقه اجرایی در امور مالی دانشگاه بوده و در خصوص گزارشات سالیانه دانشگاه‌ها تسلط کافی داشته‌اند (معاون مالی و اداری، مدیر برنامه و بودجه، مدیران مالی دو

دانشگاه)، پرسشنامه طراحی شده را بررسی نمودند و پس از انجام اصلاحات مورد نظر به تایید آنها رسید. همچنین در خصوص پایایی، با عنایت به اینکه مقدار آلفای کرونباخ در هر بخش بالاتر از ۰/۷ بوده است، می‌توان اطمینان یافت که سوالات پرسشنامه از پایایی کافی برخوردار بوده‌اند.

جامعه آماری این مرحله، معاونین اداری و مالی دانشگاه‌ها، مدیران مالی، روسای ادارات و کارشناسان مسئول مالی است. دلایل انتخاب این جامعه آماری مرتبط بودن و آشنایی آنان با موضوع مورد پژوهش و همچنین ارزیابی موضوع پژوهش از دیدگاه ذینفعان درون دانشگاه‌ها و نیز اعضای فعال حرفه در خارج از دانشگاه‌ها است. با توجه به زیاد بودن تعداد سوالات و محتوای پرسشنامه و نگرانی از پاسخ‌های نادرست، انتخاب نمونه براساس دسترسی به افراد جامعه آماری انجام شد. مزیت این روش آن است که به پاسخ‌دهندگان که تمایل دارند در پژوهش مشارکت کنند مراجعه و قاعدتاً دقت پاسخگویی و نرخ بازگشت پرسشنامه بیشتر خواهد بود. به دلیل تخصصی بودن حوزه موضوع و تعداد زیاد سوالات، محقق جهت گردآوری داده‌ها، با پاسخ‌دهندگان هماهنگی لازم را به عمل می‌آورد و پس از تایید فرد مورد نظر جهت تکمیل پرسشنامه، آن پرسشنامه تحویل داده/ارسال می‌شد و به هنگام دریافت نیز پرسشنامه مذکور از نظر پاسخ به تمامی سوالات و قابل استفاده بودن مورد بازبینی قرار می‌گرفت. بدین منظور جهت اعتبار سنجی چارچوب طراحی شده، با ۵۰ نفر مذاکره و اقدام به توزیع ۵۰ پرسشنامه شد. با گذشت سه ماه و پس از پیگیری‌های مکرر، ۲۸ پرسشنامه دریافت شد. لازم به توضیح است که تمامی پرسشنامه‌های تکمیل شده، قابل استفاده بوده‌اند.

تجزیه و تحلیل

آمار توصیفی

در جدول ۳، اطلاعات جمعیت شناختی مشارکت کنندگان در پژوهش ارائه شده است. با بررسی متغیرهای جمعیت شناختی پژوهش ۷۵ درصد پاسخ‌دهندگان مرد، ۵۰ درصد پاسخ‌دهندگان دارای مدرک کارشناسی ارشد، ۵۰ درصد پاسخ‌دهندگان دارای سابقه کاری بیش از ۱۵ سال، بالغ بر ۵۰ درصد پاسخ‌دهندگان فارغ‌التحصیل رشته حسابداری بوده‌اند. همچنین ۵۰ درصد مشارکت کنندگان دارای سمت معاون امور مالی و بالاتر بوده‌اند. علاوه بر این، ۸۹ درصد پاسخ‌دهندگان در دانشگاه گزارش مالی سالانه تهیه

می‌کنند و وجود حسابرس مستقل در حسابرسی گزارش خود را تایید نموده‌اند. پس از تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها با استفاده از آزمون میانگین یک جامعه چارچوب پیشنهادی گزارشگری سالانه دانشگاه‌ها ارائه می‌شود. علاوه بر این، با استفاده از آزمون رتبه‌ای فریدمن، اهمیت مولفه‌ها در گزارش سالانه رتبه‌بندی شده است.

جدول ۳: بررسی متغیرهای جمعیت شناختی

شاخص	شرح	فراوانی	درصد	شاخص	شرح	فراوانی	درصد
رشته تحصیلی	حسابداری	۱۵	۵۴	سمت	معاون مالی و	۳	۱۱
	مدیریت	۶	۲۱		مدیر مالی	۹	۳۲
	سایر	۷	۲۵		معاون امور	۲	۷
	کل	۲۸	۱۰۰		رییس اداره	۵	۱۸
	لیسانس	۷	۲۵		کارشناس	۹	۳۲
تحصیلات	کارشناسی	۱۴	۵۰	کل	۲۸	۱۰۰	
	دکتر	۷	۲۵	سابقه کاری	کمتر از ۵	۲	۷
کل	۲۸	۱۰۰	۵ تا ۱۰ سال		۵	۱۸	
جنسیت	مرد	۲۱	۷۵		۱۰ تا ۱۵	۷	۲۵
	زن	۷	۲۵		بیشتر از ۱۵	۱۴	۵۰
	کل	۲۸	۱۰۰		کل	۲۸	۱۰۰
تهیه گزارش سالانه	بله	۲۵	۸۹	وجود حسابرس مستقل	بله	۲۵	۸۹
	خیر	۳	۱۱		خیر	۳	۱۱
	کل	۲۸	۱۰۰		کل	۲۸	۱۰۰

یافته‌های تحلیل محتوا

نتایج حاصل از تحلیل محتوای متون گزارش‌های سالانه ۲۰ دانشگاه خارجی و گزارش عملکرد ۱۱ دانشگاه داخلی منجر به استخراج مولفه‌های گزارش سالانه می‌شود. این نتایج در جداول ۴ و ۵ ارائه شده است.

جدول ۵: محتوای گزارش‌های عملکرد برخی دانشگاه‌های ایران

مؤلفه	تفصیلی	الزامی	شماره	سازمان	زبان	بند	قائمانت	بازرس	تاریخ	بند	گلبانگان
مقدمه	√										
آموزش	√	√		√		√		√	√	√	√
پژوهش	√	√		√	√	√	√	√	√	√	√
نوآوری و اختراعات	√	√	√					√	√		√
سلامت و درمان	√				√	√		√			
تفریحی و ورزشی	√	√			√	√		√			
اجتماعی و فرهنگی	√	√		√	√	√	√	√	√	√	√
محیط زیست	√	√	√				√	√			√
ایمنی و امنیت	√	√			√	√					
ارتباطات و فناوری اطلاعات	√	√		√	√	√	√	√	√	√	√
پشتیبانی و حمایت‌ها	√	√					√	√			
صنعت و کسب و کار	√	√			√						
رتبه بندی	√			√		√					
افتخارات	√	√						√			
مراسم‌ها	√	√	√				√				
نظرسنجی‌ها	√	√									
اطلاعات جمعیتی	√	√		√	√	√	√	√	√	√	√
زیرساخت و امکانات	√	√			√	√	√	√	√	√	√
منابع انسانی	√	√			√	√	√	√			
راهبری	√							√			
دانشجویی									√		
تحلیل عملکرد									√		
بودجه				√				√		√	
اطلاعات درآمد و هزینه		√		√							

بر اساس مطالعات انجام شده و تحلیل محتوای گزارش‌های سالیانه دانشگاه‌ها، زیرمؤلفه‌های زیر در هر مؤلفه استخراج شد.

- مقدمه: پیام رؤسا و مجریان مراکز و دانشکده‌ها، شرح مأموریت و چشم انداز، شرح خلاصه فعالیت اجرایی
- آموزش: برگزاری کنفرانس‌ها، نشست‌ها، سمینارها، مصاحبه‌ها، تورها (آموزشی-تفریحی)، کارگاه‌ها، دوره‌ها، نمایشگاه‌های آموزشی اعضای

هیئت علمی، اساتید، دانشجویان، کارکنان؛ برنامه‌های تابستانی آموزشی دانشجویان، اساتید و سایر پژوهشگران؛ ارائه برنامه کارآموزی برای دانشجویان؛ ارائه و توسعه آموزش ترکیبی (مجازی و حضوری)؛ آموزش و حمایت از عدالت اجتماعی (عدم تبعیض و برابری جنسیتی) و حقوق بشر به دانشجویان، اساتید، پژوهشگران، کارکنان و سایرین؛ ارائه آموزش‌های آزاد و حرفه‌ای به دانشجویان و سایرین؛ ارائه آموزش‌ها و مهارت‌های مدیریتی به دانشجویان و سایرین؛ ارائه اطلاعات درخصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه آموزش؛ ارائه اطلاعات درخصوص تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های آموزشی ارائه شده به دانشجویان و سایرین؛ اطلاعات درخصوص تعداد دانشجویان در رشته‌ها و مقاطع تحصیلی؛ نحوه ارزیابی و نظارت بر کیفیت آموزش؛ معرفی رشته‌های نوظهور؛ ارتقای کیفیت آموزش؛ تقویت زبان انگلیسی؛ تغییرات در منشور آموزش؛ امکانات ویژه برای معلولین؛ ارتقای کلاس‌ها از طریق آموزش مبتنی بر یادگیری عملی؛ برنامه‌های آموزشی موجود و آتی در مراکز رشد دانشگاه.

➤ پژوهش: معرفی انتشارات (کتاب و مقاله و ...) مراکز و دانشکده‌ها؛ ارائه و توسعه پژوهش‌های بین رشته‌ای؛ شرح مطالعات و پروژه‌های تحقیقاتی تیمی در حال انجام و آتی مراکز و دانشکده‌ها؛ ارائه مأموریت‌های پژوهشی (اعضای هیئت علمی، دانشجویان)؛ شرح مطالعات تحقیقاتی فردی در حال انجام و آتی اساتید، اعضای هیئت علمی و سایر پژوهشگران (دانشجویان، فارغ‌التحصیلان و ...) در زمینه‌های مختلف به ویژه چالش‌های جهانی؛ ارائه اخبار هفتگی یا ماهانه از مهم‌ترین رویدادها و دستاوردهای علمی-پژوهشی مراکز و دانشکده‌ها؛ ارائه اطلاعات درخصوص تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده به دانشجویان و سایرین در حوزه پژوهش؛ ارائه اطلاعات درخصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه پژوهش؛ توانمندی‌های پژوهشی هر دانشکده؛ اقدامات انجام شده و برنامه ریزی شده مربوط به توسعه پژوهش‌ها (توسعه طرح‌های ارتباط با صنعت، طرح‌های پژوهانه، افزایش ظرفیت پذیرش دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی و ...)؛ اقدامات انجام شده و

برنامه‌ریزی شده در خصوص ارتقای کیفیت پژوهش؛ نحوه ارزیابی و نظارت بر کیفیت پژوهش‌ها؛ اقدامات انجام شده و برنامه ریزی شده در راستای تعهد به اصول اخلاقی در پژوهش (همانند کمیته اخلاق در پژوهش و...) برای دانشجویان، اساتید و کارکنان؛ برنامه تابستانی پژوهشی دانشجویان، اساتید و سایر پژوهشگران.

➤ نوآوری و اختراعات: شرح نوآوری‌ها و کشف‌های مراکز و دانشکده‌ها؛ ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی)؛ ارائه اطلاعات در خصوص تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه نوآوری و اختراعات؛ اطلاعات در خصوص برگزاری مسابقات نوآوری؛ اطلاعات در خصوص تشکیل کرسی‌های نظریه پردازی.

➤ سلامت، بهداشت و درمان: ارائه خدمات مختلف مشاوره‌ای (تحصیلی، خانوادگی، شغلی و...) بالینی؛ تامین تغذیه سالم و پایدار به دانشجویان ملی و بین‌المللی، اساتید، هیئت علمی، کارکنان و...؛ ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه سلامت، بهداشت و درمان؛ ارائه اطلاعات در خصوص تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه سلامت، بهداشت و درمان به دانشجویان و سایرین؛ بازرسی و کنترل کیفیت مواد غذایی به منظور امنیت و سلامت آن‌ها برای ورود به صنعت (مخصوص دانشکده کشاورزی)؛ برنامه‌های دانشگاه برای بهبود حوزه سلامت، بهداشت و درمان.

➤ هنر، ورزش و تفریح: ارائه آثار هنری و نمایش‌های هنری در نمایشگاه‌ها، ساختمان‌ها و سالن‌ها و برگزاری جشنواره‌ها و مسابقات هنری؛ ارائه موفقیت‌های کسب شده و مقام‌های ورزشی دانشجویان، اساتید و کارکنان؛ ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه هنر، ورزش و تفریح؛ ارائه اطلاعات در خصوص تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های هنر، ورزش و تفریح ارائه شده به دانشجویان و سایرین؛ تدوین برنامه ورزشی برای دانشجویان، اساتید و کارکنان؛ اطلاعات در خصوص اردوهای تفریحی.

- اجتماعی و فرهنگی: شرح انواع خدمات اجتماعی و فرهنگی ارائه شده توسط مراکز و واحدها (تشویق عموم به کتاب‌خوانی، کمک به افراد نیازمند محلی، حاشیه‌نشین‌ها، آسیب‌دیده، برگزاری برنامه اهدا خون در دانشگاه، مسابقات داستان‌نویسی و...)؛ ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه اجتماعی و فرهنگی؛ ارائه اطلاعات در خصوص تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه اجتماعی و فرهنگی به دانشجویان و سایرین؛ نظارت دانشگاه بر عدم سوء استفاده از اموال دولت (خاص دانشگاه‌های دولتی).
- محیط زیست: ارائه اقدامات انجام شده و برنامه‌ریزی شده دانشگاه در خصوص مدیریت سبز، پایداری محیط‌زیست و کاهش کربن (حمل و نقل عمومی، کاشت درخت، استفاده از فناوری‌های جدید در سیستم‌های گرمایشی و...)، ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه محیط زیست، تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه محیط زیست به دانشجویان و سایرین.
- ایمنی و امنیت: ارائه اقدامات انجام شده در خصوص مدیریت، رهنمودها و اطلاع‌رسانی به دانشجویان، کارکنان و اساتید در هنگام مواجهه با شرایط بحرانی و اضطراری (همانند آتش‌سوزی، گم شدن دانشجویان، سرقت، حملات سایبری و...)؛ ارائه اقدامات انجام شده در خصوص آگاهی‌بخشی و پیشگیری از جرایم و همچنین ارائه اقدامات انضباطی در خصوص جرایم؛ ارائه اقدامات انجام شده و برنامه‌ریزی شده برای استقرار و بهبود سیستم کنترل داخلی در ساختمان‌ها، سیستم‌ها، محوطه (دوربین مداربسته، سیستم قفل ورودی، کنترل دسترسی و...)؛ ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه ایمنی و امنیت.
- ارتباطات و فناوری اطلاعات: ارائه ارتباطات، مشارکت‌ها و بازدیدهای ملی و بین‌المللی دانشگاه با سایر دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و صنعت در زمینه‌های مختلف آموزش، پژوهش، امنیتی، بهداشت و روان؛ ترویج مشارکت‌های بین‌رشته‌ای؛ افزایش همکاری و مشارکت آموزشی و تحقیقاتی بین دانشجویان،

فارغ‌التحصیلان و اساتید؛ ارائه ارتباطات از طریق خبرنامه‌ها، صفحات مجازی، رسانه‌های خبری، وب سایت‌ها، پادکست‌ها به منظور آخرین تحولات کاری مراکز و دانشکده‌ها مانند آموزشی و تحقیقاتی (برگزاری کلاس‌ها، کارگاه‌ها)، بورسیه‌ها، انتشارات (مقاله‌ها، پایان نامه‌ها و....)؛ ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی)؛ ارائه اطلاعات در خصوص تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات ارائه شده به دانشجویان و سایرین؛ گسترش تورهای علمی در نقاط مختلف به منظور ترویج فرهنگ ارتباطات و مشارکت‌ها؛ توسعه ارتباطات آنلاین دانشجویان معلول برای دسترسی راحت به خدمات؛ بهبود در بخش فناوری اطلاعات (از جمله خودکارسازی فرایندها، مدیریت یکپارچه اطلاعات دانشگاه) و ارتباطات.

➤ پشتیبانی و حمایت: شرح موقوفات، هدایا، کمک‌های دریافتی دانشگاه و تخصیص آن‌ها؛ ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه پشتیبانی و حمایت؛ اطلاعات در خصوص اعطای کمک‌ها و وام‌ها به دانشجویان، اساتید، کارکنان (ازدواج، تحصیلی، مسکن، ودیعه و...) و سایرین

➤ صنعت و کسب و کار: تجاری‌سازی ایده‌ها، نوآوری‌ها، تحقیقات دانشکده‌ها و مراکز؛ اشتغال‌زایی، پیگیری و حمایت از پیشرفت‌های شغلی و کارآفرینی فارغ‌التحصیلان و دانشجویان؛ ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه صنعت و کسب و کار؛ ارائه اطلاعات در خصوص تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های صنعت و کسب و کار ارائه شده به دانشجویان و سایرین.

➤ مراسم‌ها: ارائه اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه مراسم‌ها؛ تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه مراسم به دانشجویان و سایرین.

➤ افتخارات (جوایز و تقدیر): ارائه جوایز و تقدیرها از دانشجویان، فارغ‌التحصیلان، اساتید، کارکنان و سایرین به منظور کسب موفقیت‌ها در زمینه‌های مختلف

- علمی-پژوهشی (محیط زیست، سلامتی، اجتماعی-فرهنگی، هنری-ورزشی، ایمنی و امنیت، منابع انسانی و...).
- نظرسنجی‌ها: ارائه نظرسنجی به منظور ارزیابی در زمینه‌های مختلف از دانشجویان، فارغ‌التحصیلان، اساتید، کارکنان و سایرین.
- رتبه بندی: ارائه ارزیابی عملکرد و رتبه‌های کسب شده ملی و بین‌المللی مراکز و دانشکده‌ها.
- اطلاعات جمعیتی: ارائه تعداد دانشجویان ملی و بین‌المللی (ثبت‌نام شده و فارغ‌التحصیل) در هر مقطع و تعداد کارکنان و اساتید؛ ارائه تعداد دانشجویان، فارغ‌التحصیلان، کارکنان و سایرین ثبت‌نام شده در برنامه‌ها، دوره‌ها و کارگاه‌های علمی-پژوهشی؛ تعداد دانشجویان معلول به تفکیک نوع معلولیت و مقطع؛ تعداد اعضای هیات علمی دانشکده‌ها
- زیرساخت و امکانات: ارائه اطلاعات تفصیلی پروژه‌های سرمایه‌ای زیرساخت‌ها و نوسازی و ارتقاء امکانات ساختمان‌ها، فضای کلاس‌ها، آزمایشگاه‌ها، کتابخانه‌ها، سیستم‌ها (انرژی، فنی، فناوری اطلاعات و ارتباطات، اتوماسیون اداری، ارائه اطلاعات درخصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه زیرساخت و امکانات.
- منابع انسانی: تدوین ساختار و وظایف هیئت امنای دانشگاه؛ تدوین ساختار سازمانی واحدها و مراکز دانشگاه؛ شرح وظایف کارکنان واحدها و مراکز دانشگاه؛ ارزیابی عملکرد کارکنان؛ تدوین برنامه تحصیلی و عمومی (سخنرانی‌ها، کنفرانس‌ها، پژوهش‌ها و...) مراکز و دانشکده‌ها و زمان‌بندی اشتغال کارکنان؛ ارائه پاداش و حقوق و دستمزد مدیران، روسا، اساتید و کارکنان؛ ارائه اطلاعات درخصوص آمار و نتایج عملکردی (به شکل نموداری و توصیفی) در حوزه منابع انسانی؛ ارزیابی و نظارت بر مدیریت ریسک؛ اطلاعات درخصوص اقدامات انجام شده جهت تدوین و بازنگری آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌ها؛ معرفی اعضای هیئت علمی برتر.
- راهبری: برنامه راهبردی (خط‌مشی‌ها و اهداف استراتژیک)؛ برنامه عملیاتی واحدها و مراکز دانشگاه، ایجاد و اجرای حاکمیت شرکتی خوب.

- بخش مالی شامل مؤلفه‌ها و زیرمؤلفه‌های زیر می‌شود:
- مقدمه: ارائه پیام رئیس و معاون مالی دانشگاه.
- بودجه: اطلاعات بودجه به تفکیک دانشکده‌ها و مراکز؛ اقدامات در راستای بودجه ریزی بر مبنای عملکرد
- سرمایه‌گذاری‌ها: ارائه استراتژی‌های سرمایه‌گذاری و مدیریت ریسک سرمایه‌گذاری‌های دانشگاه.
- بیانیه‌ها: ارائه بیانیه مسئولیت مدیریت؛ بیانیه هیئت امنا (بیان ارائه منصفانه وضعیت مالی و عملکرد مالی، میزان تبعیت دانشگاه از قوانین، دستورالعمل‌ها و تهیه صورت‌های مالی مطابق با استانداردهای حسابداری، اظهارات اعضای هیئت امنا در مورد خلاصه صورت‌های مالی)؛ بیانیه حاکمیت شرکتی.
- گزارش تفسیری مدیریت: ارائه اخبار خوب و بد دانشگاه؛ تحلیل مهم‌ترین عناصر هر یک از صورت‌های مالی؛ ارائه عوامل اقتصادی تأثیر گذار در آینده؛ ارائه ماهیت و کسب و کار دانشگاه، ارائه اطلاعات کلی پروژه‌های سرمایه‌ای دانشگاه؛ ارائه اطلاعات در خصوص بیان اهداف و استراتژی‌ها (از قبیل استراتژی سرمایه‌گذاری بلند مدت برای مقابله با ریسک‌ها).
- سایر مؤلفه‌های بخش مالی شامل گزارش حسابرس مستقل، اطلاعات درآمد و هزینه، صورت‌های مالی با یادداشت‌های توضیحی، اطلاعات تکمیلی طرح‌های بازنشستگی است.

شناسایی مؤلفه‌های گزارش‌های سالانه دانشگاه‌ها

جهت استفاده از آزمون تی برای شناسایی مؤلفه‌های گزارش سالانه، توزیع داده‌ها بایستی نرمال یا تقریب نرمال باشد (مایرز، ۲۰۱۳). جهت آزمون نرمال بودن از تحلیل کشیدگی و چولگی استفاده شده است. با عنایت به اینکه نتایج در تمامی مؤلفه‌ها بین ۱٫۹۶- + قرار دارد، می‌توان ادعا نمود که شواهد کافی برای توزیع نرمال قابل قبول وجود دارد. جدول ۶، نتایج حاصل از آزمون تی را برای مؤلفه‌های گزارش سالانه نشان می‌دهد. با توجه به مقدار سطح معنی‌داری برای شاخص‌ها چنین استنباط می‌شود که میانگین این شاخص‌ها، تفاوت معنی‌داری با عدد ۳ دارد. علاوه بر این، با عنایت به اینکه حد پایین و

بالای فاصله اطمینان ۹۵ درصدی، برای میانگین تمام شاخص‌ها مثبت است، میانگین شاخص‌ها از ۳ بیشتر است. در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت که ارائه اطلاعات در حوزه‌های غیرمالی آموزش، پژوهش، نوآوری، سلامت، هنر، ورزش و تفریح، اجتماعی و فرهنگی، محیط زیست، ایمنی و امنیت، ارتباطات و فناوری اطلاعات، پشتیبانی و حمایت، صنعت، مراسم، افتخارات، نظرسنجی‌ها، رتبه بندی، اطلاعات جمعیتی، زیرساخت‌ها و امکانات، منابع انسانی، راهبری و حوزه‌های مالی از قبیل بودجه، سرمایه گذاری، بیانیه‌ها، گزارش تفسیری مدیریت، گزارش حسابرس، درآمد و هزینه، صورت‌های مالی و طرح‌های بازنشتگی که در تحلیل محتوا استخراج شده بود، از دیدگاه متخصصین نیز با اهمیت تلقی شده و باید در گزارش سالانه دانشگاه گزارش شوند.

جدول ۶: آزمون t تک نمونه‌ای (مقدار آزمون = ۳)

متغیر	آماره آزمون t	سطح معناداری	فاصله اطمینان ۹۵٪		متغیر	آماره آزمون t	سطح معناداری	فاصله اطمینان ۹۵٪	
			حد پایین	حد بالا				حد پایین	حد بالا
آموزش	۶/۳۰۱	۰/۰۰۰	۰/۷۲	۱/۴۲	رتبه بندی	۱۰/۲۰۰	۰/۰۰۰	۰/۹۷	۱/۴۶
پژوهش	۱۰/۷۵۶	۰/۰۰۰	۱/۱۳	۱/۶۶	اطلاعات جمعیتی	۶/۰۱۱	۰/۰۰۰	۰/۵۹	۱/۲۰
نوآوری و اختراعات	۸/۵۷۵	۰/۰۰۰	۰/۸۷	۱/۴۲	زیرساخت‌ها و امکانات	۱۱/۳۴۲	۰/۰۰۰	۱/۰۵	۱/۵۲
سلامت	۶/۱۴۸	۰/۰۰۰	۰/۶۷	۱/۳۳	منابع انسانی	۸/۷۰۴	۰/۰۰۰	۰/۹۳	۱/۵۰
هنر، ورزش، تفریح	۷/۳۹۸	۰/۰۰۰	۰/۷۷	۱/۳۷	راهبری	۸/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۸۵	۱/۴۴
اجتماعی و فرهنگی	۱۰/۲۰۰	۰/۰۰۰	۰/۹۷	۱/۴۶	بودجه	۷/۹۴۶	۰/۰۰۰	۰/۸۲	۱/۳۹
محیط زیست	۷/۱۲۹	۰/۰۰۰	۰/۸۱	۱/۴۷	سرمایه گذاری	۱۰/۳۳۳	۰/۰۰۰	۰/۸۹	۱/۳۳
ایمنی و امنیت	۶/۰۴۲	۰/۰۰۰	۰/۶۱	۱/۲۴	بیانیه‌ها	۴/۴۲۳	۰/۰۰۰	۰/۳۸	۱/۰۵
ارتباطات و فناوری اطلاعات	۸/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۸۵	۱/۴۴	گزارش تفسیری مدیریت	۶/۸۵۴	۰/۰۰۰	۰/۶۸	۱/۲۵
پشتیبانی و حمایت	۶/۰۸۸	۰/۰۰۰	۰/۶۴	۱/۲۹	گزارش حسابرس	۷/۲۲۷	۰/۰۰۰	۰/۸۴	۱/۵۱
صنعت	۱۰/۲۰۰	۰/۰۰۰	۰/۹۷	۱/۴۶	درآمد و هزینه	۷/۷۱۸	۰/۰۰۰	۰/۸۹	۱/۵۴
مراسم	۴/۴۷۳	۰/۰۰۰	۰/۴۱	۱/۰۹	صورت‌های مالی	۵/۳۹۱	۰/۰۰۰	۰/۶۶	۱/۴۸
افتخارات	۸/۷۰۴	۰/۰۰۰	۰/۹۳	۱/۵۰	طرح‌های بازنشتگی	۴/۰۵۴	۰/۰۰۰	۰/۴۴	۱/۳۴
نظرسنجی‌ها	۴/۵۳۳	۰/۰۰۰	۰/۴۳	۱/۱۴					

اولویت بندی مؤلفه‌ها

نتایج موجود در جدول ۷ نیز نشان می‌دهد که میانگین حاصله برای تمامی مؤلفه‌ها بیشتر از ۳ است. نتایج آزمون فریدمن نشان می‌دهد که اطلاعات مرتبط با پژوهش، زیرساخت‌ها و امکانات، اطلاعات مرتبط با درآمد و هزینه، گزارش حسابرس مستقل و

موضوعات اجتماعی و فرهنگی از نظر متخصصین، برای ارائه و افشا در گزارش سالانه اولویت بالاتری دارد. از سوی دیگر، ارائه اطلاعات در خصوص بیانیه‌ها، مراسم و نظرسنجی‌ها در اولویت آخر قرار می‌گیرند.

جدول ۷: آزمون فریدمن برای مولفه‌های گزارش‌های سالانه دانشگاه‌ها

رتبه	آزمون فریدمن		میانگین	مؤلفه	آزمون فریدمن		انحراف معیار	میانگین	مؤلفه
	رتبه	میانگین			رتبه	میانگین			
۹	۱۴/۹۱	۰/۶۳۰	۴/۲۱	رتبه بندی	۱۷	۱۳/۹۸	۰/۹۰۰	۴/۰۷	آموزش
۲۴	۱۲/۰۰	۰/۷۸۶	۳/۸۹	اطلاعات جمعیتی	۱	۱۶/۷۷	۰/۶۸۵	۴/۳۹	پژوهش
۲	۱۶/۰۵	۰/۶۰۰	۴/۲۹	زیرساختها و امکانات	۱۶	۱۴/۱۸	۰/۷۰۵	۴/۱۴	نوآوری و اختراعات
۷	۱۵/۰۷	۰/۷۳۸	۴/۲۱	منابع انسانی	۲۰	۱۳/۲۰	۰/۸۶۱	۴/۰۰	سلامت، بهداشت و درمان
۱۱	۱۴/۷۹	۰/۷۵۶	۴/۱۴	راهبری	۱۸	۱۳/۷۰	۰/۷۶۶	۴/۰۷	هنر، ورزش، تفریح
۱۴	۱۴/۲۹	۰/۷۳۷	۴/۱۱	بودجه	۵	۱۵/۱۳	۰/۶۳۰	۴/۲۱	اجتماعی و فرهنگی
۱۵	۱۴/۲۱	۰/۵۶۷	۴/۱۱	سرمایه گذاری‌ها	۱۰	۱۴/۸۰	۰/۸۴۸	۴/۱۴	محیط زیست
۲۷	۱۰/۳۸	۰/۸۵۴	۳/۷۱	بیانیه‌ها	۲۳	۱۲/۳۰	۰/۸۱۳	۳/۹۳	ایمنی و امنیت
۲۲	۱۲/۶۴	۰/۷۴۴	۳/۹۶	گزارش تفسیری مدیریت	۱۲	۱۴/۷۵	۰/۷۵۶	۴/۱۴	ارتباطات و فناوری اطلاعات
۴	۱۵/۵۲	۰/۸۶۳	۴/۱۸	گزارش حسابرس مستقل	۲۱	۱۲/۹۱	۰/۸۳۸	۳/۹۶	پشتیبانی و حمایت
۳	۱۵/۸۰	۰/۸۳۳	۴/۲۱	اطلاعات درآمد و هزینه	۶	۱۵/۱۳	۰/۶۳۰	۴/۲۱	صنعت و کسب و کار
۸	۱۵/۰۴	۱/۰۵۲	۴/۰۷	صورت‌های مالی	۲۶	۱۱/۱۳	۰/۸۸۷	۳/۷۵	مراسم‌ها
۱۹	۱۳/۳۹	۱/۱۶۶	۳/۸۹	طرح‌های بازنشتگی	۱۳	۱۴/۷۵	۰/۷۳۸	۴/۲۱	افتخارات (جوایز و تقدیر)
					۲۵	۱۱/۲۰	۰/۹۱۷	۳/۷۹	نظرسنجی‌ها

شناسایی و اولویت‌بندی زیرمؤلفه‌ها

با استفاده از آزمون میانگین یک جامعه و آزمون رتبه‌ای فریدمن معناداری هر یک از زیرمؤلفه‌ها و اولویت آن‌ها در هر مؤلفه، شناسایی شد که نتایج آن در جدول ۸ خلاصه ارائه شده است. سطح معناداری هر زیرمؤلفه در داخل پراخترا ارائه شده است. زیرمؤلفه‌های ارائه شده به ترتیب اولویت مطابق با نتایج آزمون فریدمن است. نتایج تنها برای مؤلفه‌هایی ارائه می‌شود که دارای چندزیرمؤلفه هستند. با عنایت به اینکه در بخش غیر مالی، مؤلفه‌های افتخارات، نظرسنجی‌ها، رتبه بندی، زیرساختها و در بخش مالی، سرمایه‌گذاری‌ها، گزارش حسابرس، اطلاعات درآمد و هزینه، صورت‌های مالی و طرح‌های بازنشتگی تنها دارای یک مؤلفه بوده و زیرمؤلفه نداشته‌اند، نتایج برای سایر مؤلفه‌ها ارائه شده است.

جدول ۸: زیرمؤلفه‌های معنادار و اولویت‌بندی آنها

اولویت‌بندی زیر مؤلفه‌ها	زیر مؤلفه	مؤلفه
معنادار	چشم انداز و مأموریت (۰/۰۰۰)، خلاصه فعالیت‌ها (۰/۰۰۰)، پیام رئیس مرکز/دانشکده (۰،۰۰۱)	مقدمه
معنادار	آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی در حوزه آموزش (۰،۰۰۰)، اطلاعات تعداد دانشجویان در رشته‌ها و مقاطع تحصیلی (۰،۰۰۰)، تشریح نحوه ارزیابی و نظارت بر کیفیت آموزش (۰/۰۰۰)، معرفی رشته‌های نوظهور و جدید در دانشکده‌ها (۰،۰۰۰)، اطلاعات در خصوص آموزش‌های آزاد و حرفه‌ای به دانشجویان و سایرین (۰،۰۰۰)، اقدامات در خصوص توسعه آموزش ترکیبی حضوری و مجازی (۰،۰۰۰)، اقدامات در خصوص ارتقای کیفیت آموزش (۰،۰۰۰)، اقدامات در راستای تقویت زبان انگلیسی دانشجویان (۰،۰۰۰)، آموزش مهارت‌های مدیریتی به دانشجویان و سایرین (۰،۰۰۰)، تغییرات در منشور آموزش یادگیری (۰،۰۰۰)، کنفرانس‌ها، سمینارها، کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی و نمایشگاه‌های برگزار شده (۰،۰۰۰)، امکانات آموزشی ویژه برای دانشجویان معلول (۰،۰۰۰)، اقدامات در خصوص ارتقای کلاس‌ها از طریق آموزش مبتنی بر یادگیری عملی (۰،۰۰۰)، گزارش برنامه آموزشی تابستانه دانشجویان و سایرین (۰،۰۰۰)، تعداد، نوع مدارک و گواهی‌های آموزشی ارائه شده به دانشجویان و سایرین (۰،۰۰۰)، فرصت‌های کارآموزی دانشجویان توسط دانشگاه (۰،۰۰۰)، شرح برنامه‌های آموزشی فعلی و آتی در مراکز رشد دانشگاه (۰،۰۰۰)، آموزش و حمایت از عدالت اجتماعی و حقوق بشر به دانشجویان و سایرین (۰،۰۰۰).	آموزش
معنادار	اقدامات مربوط به ارتقای کیفیت پژوهش (۰،۰۰۰)، آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی در حوزه پژوهش (۰،۰۰۰)، تشریح نحوه ارزیابی و نظارت بر کیفیت پژوهش‌ها (۰،۰۰۰)، پروژه‌های تحقیقاتی تیمی در حال انجام و آتی مراکز و دانشکده‌ها (۰،۰۰۰)، اقدامات مربوط به توسعه پژوهش‌ها (توسعه طرح‌های ارتباط با صنعت، طرح‌های پژوهانه، ...) (۰،۰۰۰)، معرفی انتشارات مراکز و دانشکده‌ها (۰،۰۰۰)، اطلاعات در خصوص پژوهش‌های بین‌رشته‌ای (۰،۰۰۰)، توانمندی‌های پژوهشی هر دانشکده (۰،۰۰۰)، مأموریت‌های پژوهشی اساتید و دانشجویان (۰،۰۰۰)، تعداد و نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه پژوهش به دانشجویان و سایرین (۰،۰۰۰)، مطالعات و پروژه‌های تحقیقاتی فردی در حال انجام و آتی (۰،۰۰۰)، ارائه اخبار مهم‌ترین رویدادها و دستاوردهای علمی و پژوهشی مراکز و دانشکده‌ها (۰،۰۰۰)، ارائه برنامه تابستانی پژوهشی (۰،۰۰۰)، اقدامات در راستای تعهد به اصول اخلاقی در پژوهش همانند کمیته اخلاق در پژوهش (۰،۰۰۰).	پژوهش
معنادار	نوآوری‌ها، اختراعات و اکتشافات در مراکز و دانشکده‌ها (۰،۰۰۰)، آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰،۰۰۰)، اطلاعات درباره کرسی‌های نظریه‌پردازی (۰،۰۰۰)، برگزاری مسابقات نوآوری (۰،۰۰۰)، تعداد و نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه نوآوری به دانشجویان و سایرین (۰،۰۰۰).	نوآوری و اختراعات
معنادار	برنامه‌های دانشگاه برای بهبود حوزه سلامت، بهداشت و درمان (۰،۰۰۰)، آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰،۰۰۰)، اقدامات جهت فراهم نمودن غذای سالم و امنیت غذایی (۰،۰۰۰)، اطلاعات در خصوص خدمات مشاوره‌ای بالینی، مددکاری اجتماعی، درمانی به	سلامت، بهداشت و درمان

اولویت بندی زیر مؤلفه‌ها	زیر مؤلفه	مؤلفه
	کارکنان، دانشجویان و اساتید (۰,۰۰۰)، اطلاعات در خصوص بازرسی و کنترل کیفیت مواد غذایی به منظور سلامت آن‌ها برای ورود به صنعت (مخصوص دانشکده کشاورزی) (۰,۰۰۰)، تعداد و نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه سلامت، بهداشت و درمان به دانشجویان و سایرین (۰,۰۰۰).	
معنادار	اطلاعات در خصوص کسب موفقیت‌های ورزشی دانشجویان، اساتید و کارکنان (۰,۰۰۰)، آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰,۰۰۰)، اطلاعات در خصوص نمایش آثار هنری در نمایشگاه‌ها، ساختمان‌ها، سالن‌ها و برگزاری جشنواره‌ها (موسیقی، فیلم) و مسابقات هنری (۰,۰۰۰)، تدوین برنامه‌های ورزشی دانشجویان، اساتید و کارکنان (۰,۰۰۰)، اردوهای تفریحی (۰,۰۰۰)، تعداد و نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه هنر، ورزش و تفریح به دانشجویان و سایرین (۰,۰۰۰).	هنر، ورزش و تفریح
اولویت یکسان	آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰,۰۰۰)، نظارت دانشگاه بر عدم سوء استفاده از اموال دولت (خاص دانشگاه‌های دولتی) (۰,۰۰۰)، تعداد و نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه اجتماعی و فرهنگی به دانشجویان و سایرین (۰,۰۰۰)، خدمات اجتماعی و فرهنگی انجام شده و برنامه ریزی شده (تشویق عموم به کتاب‌خوانی، کمک به حاشیه‌نشین‌ها، برگزاری برنامه اهدای خون در دانشگاه و...) (۰,۰۰۰)	اجتماعی و فرهنگی
معنادار	اقدامات و برنامه‌های مرتبط با مدیریت سبز، پایداری محیط زیست و کاهش کربن (۰,۰۰۰)، آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰,۰۰۰)، تعداد و نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه محیط زیست به دانشجویان و سایرین (۰,۰۰۰).	محیط زیست
اولویت یکسان	آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰,۰۰۰)، اقدامات مربوط به مدیریت، رهنمودها و اطلاع‌رسانی به دانشجویان، کارکنان و اساتید در هنگام مواجهه با شرایط بحرانی و اضطراری (۰,۰۰۰)، آگاهی بخشی و پیشگیری از جرایم و همچنین ارائه اقدامات انضباطی در خصوص جرایم (۰,۰۰۰)، اقدامات استقرار و بهبود سیستم کنترل داخلی در ساختمان‌ها، سیستم‌ها، محوطه (دوربین مدار بسته و...) (۰,۰۰۰).	ایمنی و امنیت
اولویت یکسان	اقدامات جهت بهبود در بخش فناوری اطلاعات (از جمله خود کار سازی فرایندها، مدیریت یکپارچه اطلاعات دانشگاه) و ارتباطات (۰,۰۰۰)، همکاری و مشارکت‌های موجود آموزشی و تحقیقاتی بین دانشجویان، فارغ‌التحصیلان و اساتید (۰,۰۰۰)، توسعه ارتباطات آنلاین دانشجویان معلول برای دسترسی راحت به خدمات (۰,۰۰۰)، آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات (۰,۰۰۰)، ارتباطات، مشارکت‌ها و تفاهم‌نامه‌های دانشگاه با سایر دانشگاه‌ها و سازمان‌ها (۰,۰۰۰)، اقدامات در خصوص توسعه تورهای علمی جهت ترویج فرهنگ ارتباطات و مشارکت‌ها (۰,۰۰۰)، اطلاعات در خصوص ترویج مشارکت‌های بین‌رشته‌ای به منظور عملکرد بهتر تحقیقات (۰,۰۰۰)، تعداد و نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات به دانشجویان و سایرین (۰,۰۰۰)، اقدامات در خصوص توسعه ارتباطات از طریق خبرنامه‌ها، رسانه‌ها، صفحات مجازی، وب‌سایت‌ها، پادکست‌ها جهت اطلاع رسانی آخرین تحولات کاری در زمینه‌های آموزشی و تحقیقاتی، تسهیل دستیابی به کارکنان و اساتید و توسعه ارتباطات بین کارآفرینان، دانشجویان و دانش‌آموختگان (۰,۰۰۰).	ارتباطات و فناوری اطلاعات
اولویت یکسان	اطلاعات در خصوص اعطای کمک‌ها و وام‌ها به دانشجویان، اساتید و کارکنان (ازدواج، تحصیلی، مسکن و...) (۰,۰۰۰)، موقوفات، هدایا و کمک‌های دریافتی دانشگاه (۰,۰۰۰)، آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰,۰۰۰).	پشتیبانی و حمایت

اولویت‌بندی زیر مؤلفه‌ها	زیر مؤلفه	مؤلفه
معنادار	اقدامات و برنامه‌ها درخصوص تجاری‌سازی ایده‌ها، نوآوری‌ها و تحقیقات (۰,۰۰۰)، اقدامات در خصوص اشتغال‌زایی، حمایت از پیشرفت‌های شغلی و کارآفرینی فارغ‌التحصیلان (۰,۰۰۰)، آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰,۰۰۰)، تعداد و نوع مدارک و گواهی‌های ارائه شده در حوزه صنعت به دانشجویان و سایرین (۰,۰۰۰).	صنعت و کسب و کار
معنادار	آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰,۰۰۰)، مدارک و گواهی‌های ارائه شده به دانشجویان و سایرین (۰,۰۰۰).	مراسم‌ها
مورد ندارد	جوایز و تقدیر از دانشجویان، اساتید و سایرین به دلیل کسب موفقیت‌ها در زمینه‌های مختلف (علمی، پژوهشی و...) (۰,۰۰۰).	افتخارات
مورد ندارد	افشای نتایج نظرسنجی‌های انجام شده در زمینه‌های مختلف (از قبیل کیفیت فارغ‌التحصیلان، اساتید، کارکنان و...) (۰,۰۰۰)	نظرسنجی‌ها
مورد ندارد	ارزیابی عملکرد و رتبه‌های کسب شده مراکز و دانشکده‌ها و همچنین کسب رتبه‌های بین‌المللی (۰,۰۰۰).	رتبه بندی
معنادار	تعداد دانشجویان ملی و بین‌المللی (ثبت‌نام شده و فارغ‌التحصیل) در هر مقطع و تعداد کارکنان و پیمانکاران و اساتید مراکز و دانشکده‌ها (۰,۰۰۰)، تعداد اعضای هیات علمی دانشکده (۰,۰۰۰)، تعداد دانشجویان، فارغ‌التحصیلان، کارکنان و سایرین ثبت‌نام شده در برنامه‌ها، دوره‌ها و کارگاه‌های علمی، پژوهشی (۰,۰۰۰)، دانشجویان معلول به تفکیک نوع معلولیت و مقطع (۰,۰۰۰).	اطلاعات جمعیتی
مورد ندارد	آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰,۰۰۰).	زیرساخت‌ها
اولویت یکسان	معرفی اعضای هیئت علمی برتر (۰,۰۰۰)، اطلاعات درخصوص اقدامات انجام شده جهت ارزیابی و نظارت بر مدیریت ریسک (۰,۰۰۰)، آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی (۰,۰۰۰)، ساختار سازمانی (۰,۰۰۰)، ارائه پاداش و حقوق و دستمزد مدیران، اساتید و کارکنان (۰,۰۰۰)، جهت تدوین و بازنگری آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌ها (۰,۰۰۰)، ساختار و وظایف هیئت امنای دانشگاه (۰,۰۰۰)، ارزیابی عملکرد کارکنان (۰,۰۰۰)، شرح وظایف کارکنان (۰,۰۰۰)، برنامه آموزشی و عمومی (کلاس‌ها، دوره‌ها، کنفرانس‌ها و...)، زمانبندی اشتغال کارکنان (تمام وقت، پاره‌وقت) در سال گزارشگری (۰,۰۰۰).	منابع انسانی
معنادار	برنامه عملیاتی (۰,۰۰۰)، برنامه راهبردی (۰,۰۰۰)، اقدامات درخصوص ایجاد و اجرای حاکمیت شرکتی خوب (۰,۰۰۰).	راهبری
معنادار	ارائه پیام رئیس و معاون مالی دانشگاه در ابتدای بعد مالی (۰,۰۰۲)	مقدمه
معنادار	اطلاعات بودجه به تفکیک دانشکده‌ها/مراکز (۰/۰۰۰)، اطلاعات مربوط به نظام بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد و پایش عملکرد (۰,۰۰۰).	بودجه
مورد ندارد	اطلاعات درخصوص استراتژی‌های سرمایه‌گذاری و مدیریت ریسک سرمایه‌گذاری‌های دانشگاه (۰,۰۰۰)	سرمایه گذاری‌ها
معنادار	شرح بیانیه مسئولیت نسبت به گزارش‌های سالیانه (۰,۰۰۰)، ارائه بیانیه هیئت امنای (بیان ارائه منصفانه وضعیت مالی و عملکرد مالی، میزان تبعیت دانشگاه از قوانین، دستورالعمل‌ها و تهیه صورت‌های مالی	بیانیه‌ها

اولویت بندی زیرمؤلفه‌ها	زیرمؤلفه	مؤلفه
	مطابق با استانداردهای حسابداری، اظهارات اعضای هیئت امنا در مورد خلاصه صورت‌های مالی (۰,۰۰۰)، ارائه بیانیه حاکمیت شرکتی (گزارش عملیات و حاکمیت شرکتی شاخص‌های کلیدی عملکرد) (۰,۰۰۰).	
اولویت یکسان	ارائه پروژه‌های سرمایه‌ای دانشگاه (۰,۰۰۰)، اطلاعات در خصوص عوامل اقتصادی تأثیرگذار در آینده (۰,۰۰۰)، بیان اهداف و استراتژی‌ها (از قبیل استراتژی سرمایه‌گذاری بلند مدت برای مقابله با ریسک‌ها) (۰,۰۰۰)، تحلیلی از مهم‌ترین عناصر صورت‌های مالی (۰,۰۰۰)، اطلاعات در خصوص ماهیت و کسب و کار دانشگاه (۰,۰۰۰)، اخبار مثبت و منفی دانشگاه (۰,۰۰۰).	گزارش تفسیری مدیریت
مورد ندارد	ارائه گزارش حسابرسان مستقل در گزارش‌های سالیانه (۰,۰۰۰).	گزارش حسابرس
مورد ندارد	ارائه اطلاعات درآمد و هزینه در گزارش‌های سالیانه (۰,۰۰۰).	درآمد و هزینه
مورد ندارد	ارائه صورت‌های مالی (با یادداشت‌های توضیحی) در گزارش‌های سالیانه (۰,۰۰۰).	صورت‌های مالی
مورد ندارد	ارائه اطلاعات تکمیلی طرح‌های بازنشتگی و سایر مزایا در گزارش‌های سالیانه (۰,۰۰۰)	طرح‌های بازنشتگی

بر اساس یافته‌های پژوهش در جدول ۸ گزارش سالانه با مقدمه‌ای شروع می‌شود که در آن ارائه چشم‌انداز و مأموریت، در بخش آموزش "اطلاعات در خصوص آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی"، "تعداد دانشجویان به تفکیک رشته‌ها و مقاطع تحصیلی" و "تشریح نحوه ارزیابی و نظارت بر کیفیت آموزش" از اهمیت بیشتری برخوردار است. در رابطه با حوزه پژوهش که مهمترین مؤلفه در گزارش‌های سالانه می‌باشد، ارائه "اقدامات انجام شده و برنامه ریزی شده در خصوص ارتقای کیفیت پژوهش"، "آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی در حوزه پژوهش"، "تشریح نحوه ارزیابی و نظارت بر کیفیت پژوهش‌ها" و در حوزه نوآوری و اختراعات "ارائه نوآوری‌ها، اختراعات و اکتشافات در مراکز و دانشکده‌ها" و "آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی"؛ در بخش سلامت "اعلام برنامه‌های دانشگاه برای بهبود حوزه سلامت، بهداشت و درمان"، "آمار و نتایج عملکردی به شکل نموداری و توصیفی"، "اقدامات انجام شده به منظور تامین غذای سالم و امنیت غذایی"، اولویت بالاتری داشته‌اند.

از نظر متخصصین، ارائه اطلاعات در خصوص "کسب موفقیت‌های ورزشی"، "آمار و

نتایج عملکردی"، "آثار هنری در نمایشگاه‌ها و برگزاری جشنواره‌ها (موسیقی، فیلم) و مسابقات هنری" در حوزه هنر، ورزش و تفریح؛ برای ذینفعان دانشگاه سودمندی بیشتری دارد. در رابطه با افشای اطلاعات در زمینه محیط زیست در گزارش سالانه، "اقدامات انجام شده و برنامه ریزی شده دانشگاه در خصوص مدیریت سبز، پایداری محیط زیست و کاهش کربن" و "آمار و نتایج عملکردی در حوزه محیط زیست"، ضرورت بیشتری دارد. اقدامات انجام شده و برنامه ریزی شده در خصوص "تجاری‌سازی ایده‌ها، نوآوری‌ها و تحقیقات مراکز و دانشکده‌ها"، "اشتغال زایی و حمایت از پیشرفت‌های شغلی و کارآفرینی فارغ‌التحصیلان" در بخش کسب و کار و "ارائه آمار و نتایج عملکردی" در بخش مراسم و در بخش جمعیت شناختی ارائه اطلاعات در خصوص "تعداد دانشجویان ملی و بین‌المللی در هر مقطع و تعداد کارکنان و کارمندان و پیمانکاران و اساتید مراکز و دانشکده‌ها"، و "تعداد اعضای هیات علمی دانشکده‌ها"، ضرورت بیشتری دارد. نهایتاً مولفه غیرمالی دیگری که دانشگاه‌ها در گزارش‌های سالانه خود ارائه می‌کنند، راهبری است که ارائه برنامه عملیاتی، اطلاعات سودمندتری در اختیار استفاده‌کنندگان قرار خواهد داد.

در بخش مالی گزارش سالانه دانشگاه‌ها ابتدا "پیام رئیس و معاون مالی دانشگاه" ارائه می‌شود. در خصوص بودجه، ارائه اطلاعات بودجه به تفکیک دانشکده‌ها و مراکز، اولویت بیشتری دارد. همچنین شرح "بیانیه مسئولیت نسبت به گزارش‌های سالیانه"، "بیانیه‌های هیئت امنا" در بخش بیانیه‌ها، اهمیت بیشتری داشته است. برای سایر بخش‌های غیرمالی که در گزارش‌های سالانه وجود دارد شامل حوزه اجتماعی و فرهنگی، ایمنی و امنیت، ارتباطات و فناوری، پشتیبانی و حمایت و منابع انسانی و همچنین گزارش تفسیری مدیریت در بخش مالی، زیرمولفه‌ها از اهمیت یکسانی برخوردار بوده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

گزارشگری سالانه دانشگاه‌ها ابزار مناسبی برای برقراری ارتباط با ذینفعان مختلف است و ذینفعان در راستای این ارتباط و آگاهی از عملکرد دانشگاه‌ها و چشم‌انداز آتی می‌توانند در پیشرفت آموزش و پژوهش کشور نقش بسزایی را داشته باشند. همچنین در راستای افزایش پاسخگویی در مقابل ذینفعان، تهیه این گزارش‌ها موجب شفافیت عملکرد دانشگاه می‌شود. تهیه گزارش سالانه در دانشگاه‌های بزرگ در بسیاری کشورها متداول

است. در ایران نیز با وجود این که در اساسنامه بسیاری از دانشگاه‌های دولتی این الزام وجود دارد ولی معمولاً گزارش منسجم و یکپارچه‌ای که علاوه بر بعد مالی، در برگیرنده ابعاد غیرمالی همانند آموزش، پژوهش، موضوعات فرهنگی، اجتماعی، سلامت، زیرساخت‌های دانشگاه باشد تهیه نمی‌شود. هدف این پژوهش رسیدن به چارچوبی برای گزارشگری سالانه دانشگاه‌ها می‌باشد تا ذینفعان دانشگاه با وجود این گزارش بتوانند اطلاعات منسجم و شفاف غیرمالی و مالی از دانشگاه، دانشکده‌ها و دیگر مراکز مختلف دانشگاه داشته باشند.

این گزارش‌ها عموماً در دو بعد مالی و غیرمالی تهیه می‌شود. نتایج حاصل از تحلیل محتوای متون گزارش‌های سالانه و اعتبارسنجی چارچوب استخراج شده، نشان می‌دهد که ارائه اطلاعات در حوزه آموزش، پژوهش، نوآوری و اختراعات، سلامت، بهداشت و درمان، هنر، ورزش و تفریح، اجتماعی و فرهنگی، محیط زیست، ایمنی و امنیت، ارتباطات و فناوری اطلاعات، پشتیبانی و حمایت، صنعت و کسب و کار، مراسم‌ها، افتخارات (جوایز و تقدیر)، نظرسنجی‌ها، رتبه‌بندی، اطلاعات جمعیتی، زیرساخت‌ها و امکانات، منابع انسانی، راهبری ضروری است. علاوه بر این در بخش مالی، ارائه اطلاعات در خصوص بودجه، سرمایه‌گذاری‌ها، بیانیه‌ها، گزارش تفسیری مدیریت، گزارش حسابرس مستقل، اطلاعات در آمد و هزینه، صورت‌های مالی و افشای اطلاعات در زمینه طرح‌های بازنشستگی اهمیت دارد. در میان مؤلفه‌ها، ارائه اطلاعات در حوزه پژوهش، زیرساخت‌ها و امکانات و اطلاعات در آمد و هزینه بیشترین اولویت را دارند. از سوی دیگر، ارائه نظرسنجی‌ها، گزارش مراسم برگزار شده و نهایتاً گزارش بیانیه‌ها کمترین اولویت را دارد. نتایج این پژوهش در راستای یافته‌های تریرکسانی و همکاران (۲۰۲۱) در خصوص توجه نمودن به ابعاد پایداری و افشای آن در گزارش‌های سالانه، می‌باشد.

بر اساس یافته‌های حاصل از این پژوهش، به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پیشنهاد می‌شود با بهره‌گیری از نتایج این پژوهش، تهیه چنین گزارش یکپارچه‌ای که ابعاد مالی و غیرمالی را پوشش دهد و بتواند نظرات ذینفعان گسترده را پوشش دهد را برای دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی عالی الزامی نماید تا این سازمان‌ها هر چه بیشتر در راستای بهبود پاسخگوی عمومی و شفافیت و بهبود عملکرد خود گام بردارند. همچنین به روسای دانشگاه‌ها توصیه می‌شود جهت برنامه‌ریزی لازم برای تهیه گزارش سالانه اقدام نمایند تا

بتوانند اطلاعات کیفی و کمی سودمندی را به موقع در اختیار ذینفعان قرار دهند. با عنایت به کاربرد نتایج این پژوهش برای دانشگاه‌های دولتی، سازمان حسابرسی از نتایج حاصله می‌تواند در جهت ترویج گزارشگری پایداری و نیز یکپارچه در بخش عمومی در صنایع مختلف و از جمله صنعت آموزش عالی استفاده نماید. جهت پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود ضرورت تهیه گزارش سالانه در سایر صنایع و همچنین تاثیر تهیه این گزارش‌ها بر شهرت و اعتبار دانشگاه‌ها بررسی شود. لازم به توضیح است که جهت اعتبارسنجی چارچوب طراحی شده گزارش سالانه، نظرات متخصصین از طریق پرسشنامه جمع‌آوری شد و انتخاب نمونه از جامعه آماری در دسترس انجام شد. ۲۸ پرسشنامه تکمیل شده از دانشگاه‌های مختلف بوده‌اند که معرف دانشگاه‌های دولتی می‌باشند، لیکن دیدگاه‌های تمامی ذینفعان مورد بررسی قرار نگرفته که این موضوع می‌تواند در بهبودهای بعدی گزارش سالانه مورد توجه پژوهشگران قرار گیرد.

یادداشت‌ها

1. United Nations Global Compact
2. Principles for Responsible Management Education (PRME)

منابع

- حافظ نیا، محمدرضا. (۱۳۸۸). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. انتشارات: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، ۳۲۱
- رضایی، سعید؛ مداحی، آزاده؛ زارع، زینت؛ خطیبی، گلاره؛ رضازاده، زهره؛ مساعد، مریم؛ بختیاری، رقیه؛ یآوری، حیدر. (۱۳۹۸). "ارزیابی عملکرد دانشگاه الزهرا (س) بر مبنای برنامه عملیاتی سال تحصیلی ۹۸-۹۷. مرکز ارزیابی و پایش عملکرد. دانشگاه الزهرا(س).
- شکیبا، مریم. (۱۳۹۳). تدوین چارچوبی برای شناسایی و ارزیابی کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی دانشگاه‌ها، دانشگاه الزهرا(س).
- عباس پور، عباس؛ شاکری حسین آباد، محسن؛ رحیمیان، حمید؛ فراستخواه، مقصود. (۱۳۹۸). مدل پاسخگویی اثربخش دانشگاه‌های دولتی: مطالعه آمیخته پژوهش در نظام‌های آموزشی. ۱۳(۴۴). ۷-۲۲.

گزارش عملکرد چند ساله دانشگاه‌ها. وزارت علوم تحقیقات و فناوری.
مرشدزاده، مهناز. قربانی، محمود. (۱۳۹۶). تفکر یکپارچه، گزارشگری یکپارچه.
حسابرس. شماره ۹۳. ۱۱۰-۱۱۶.

معبودی، حمیدرضا؛ رضایی، فرزین؛ کردستانی، غلامرضا. (۱۴۰۰). تأثیر افشای اجزای
گزارشگری پایداری بر ارتباط بکارگیری سطوح مختلف تکنیک‌های حسابداری
مدیریت با ارزش آفرینی. پژوهش‌های کاربردی در گزارشگری مالی. ۱۰(۲). ۳۴-۷.
معصومی، سید رسول؛ صالح نژاد، سید حسن؛ ذبیحی زرین کلایی، علی. (۱۳۹۶). شناسایی
متغیرهای مؤثر بر میزان گزارشگری پایداری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس
اوراق بهادار تهران. دانش حسابرسی. ۱۸(۷۰). ۱۹۵-۲۲۱.

Abbaspour, A., Shakri Hosseinabad, M., Rahimian, H., Farastkhah, M.
(2018). Effective accountability model of public universities: mixed
study, *Research in educational systems*, 13(44), 7-22 . [In Persian].

Morshedzade, M, Ghorbani, M. (2017). Integrated thinking, integrated
reporting. *Auditor*, 93, pp 110-116.

Annual Report. (2010). La Trobe University, Statements and financials. Available at
https://www.latrobe.edu.au/__data/assets/pdf_file/0013/132331/annual-report-2010.pdf

Annual Financial Report. (2019). Doc, Stanford University available at
<https://bondholder-information.stanford.edu/sites/g/files/sbiybj21416/files/media/file/stanford-annual-financial-report-2019.pdf>

Annual financial Reporting. (2017). University of Manitoba.
Available at
<https://www.umanitoba.ca/finance/sites/finance/files/2022-05/2017-um-annual-financial-report.pdf>

Annual Financial Statements. (2019). University of Nottingham. Available at
<https://www.nottingham.ac.uk/fabs/finance/documents/financialstatement/s/uon-financial-statements-2019-final-pdf.pdf>

Annual Report. (2016-2017). Massachuset sustainability initiative at
MIT Sloan. https://mitsloan.mit.edu/sites/default/files/2020-10/SI_Report_2017_102417.pdf

Annual Report. (2018). University of Virginia, Institute for
Engagement and Negotiation shaping our world Together.
Available at <https://www.arch.virginia.edu/gallery/doc/2018-IEN-Annual-Report-compressed.pdf>

Annual Report. (2019). University of UCL, Undergraduate medical
training financial accountability & quality enhancement.

- Available at <https://www.ucl.ac.uk/medical-school/sites/medical-school/files/qa-hee-annual-report-2018-19.pdf>
- Annual Report. (2019-2020). University of UCL, Sustainable UCL available at https://www.ucl.ac.uk/sustainable/sites/sustainable/files/sustainable_ucl_annual_report_2019-20.pdf
- Annual Report. (2019). McGill University, Pension Plan. Available at https://www.mcgill.ca/hr/files/hr/2019_-_pension_plan_annual_report.pdf
- Annual Report. (2019). National University of Singapore, Asia research Institute of Singapore. Available at https://ari.nus.edu.sg/wp-content/uploads/2020/06/Final_ARI-AR-2019-1-1.pdf*
- Annual Report. (2019). McGill Department of Medicine. Available at <https://www.mcgill.ca/deptmedicine/files/deptmedicine/dom-annual-report-2020-final-web-compressed.pdf>
- Annual Report. (2019). Oxford Department of International Development. Available at https://www.qeh.ox.ac.uk/sites/www.odid.ox.ac.uk/files/ODID%20Annual%20Report%202019_web.pdf.
- Annual Report. (2019). Sydney University, Key Center. Available at file:///C:/Users/Emertat/Downloads/annual-report-2019_25may2020_web-1.pdf
- Annual Report. (2019). Sydney University, Sport and Fitness. Available at https://susf.com.au/incs/uploads/2020/08/SUSF_Annual-Report_2019.pdf
- Annual report. (2019). University of Michigan. Available at <https://2019.annualreport.umich.edu/uploads/fy19-financial-report.pdf>.
- Annual Report. (2018-2019). University of Nottingham, Counselling service. Available at <https://www.nottingham.ac.uk/counselling/documents/annual-reports/annual-report-18-19-vfinal.pdf>
- Annual Report. (2019/2020). Public Interest Disclosure (Whistleblower Protection) Act (PIDA), University of Manitoba. Available at https://umanitoba.ca/admin/audit_services/media/2019-2020_PIDA_annual_report.pdf.
- Annual Report. (2020). Center for Health Administration studies, University of Chicago. Available at https://cpb-us-w2.wpmucdn.com/voices.uchicago.edu/dist/e/439/files/2017/01/C_HAS-2020-Annual-Report.pdf
- Annual Report. (2019). The Fuzzy Cheesecake-Harvard University <https://fop.fas.harvard.edu/files/fop/files/fuzzycheesecake2020.pdf>
- Annual Report. (2020). Preventing sexual violence in higher education at University of Chicago. Available At

- w2.wpmucdn.com/voices.uchicago.edu/dist/6/480/files/2016/12/I
L-AG-Report-November-1-2020.pdf
- Annual Report. (2017-2018). University of Oxford, Department of Education. Available <https://www.education.ox.ac.uk/wp-content/uploads/2018/09/AnnualReport-2017.pdf>
- Annual Report. (2019). Arizona State University, School of Biological and Health Systems Engineering. Available at <https://sbhse.engineering.asu.edu/wp-content/uploads/sites/33/2021/02/SBHSE-2019-Annual-Report.pdf>
- Annual Report and Financial statements. (2020). University of UCL. Available at https://www.ucl.ac.uk/finance/sites/finance/files/2020_ucl-annual-report.pdf
- Annual Report and Financial Statements 31st July (2020), Pembroke College. Available at https://www.pmb.ox.ac.uk/sites/default/files/migrated/annual_report_and_financial_statements_2020.pdf
- Annual Report and Financial Statements. (2020). All Souls College, Oxford university. available At <http://d307gmaoxpdmsg.cloudfront.net/collegeaccounts1920/Allsouls.pdf>
- Annual Report. (2013). The University of Auckland, Equity Office Te Ara Tautika. available at <https://cdn.auckland.ac.nz/assets/auckland/about-us/equity-at-the-university/plans-reports-reviews/equity-plans-reports-reviews-archive/2013-equity-office-annual-plan-fina.pdf>
- Annual Report. (2019). University of California, Berkeley Sponsored Projects. Available at <https://spo.berkeley.edu/annual/19annual.pdf>
- Annual Report on Sustainable Practices. (2018). Berkeley. Available at https://www.ucop.edu/sustainability/_files/annual-reports/2018-annual-sustainability-report
- Annual Report. (2020). Isaac Newton Trust University of Cambridge. Available at https://www.newtontrust.cam.ac.uk/files/int_annual_report_2019-2020.pdf
- Annual Report. (2019-2020). Stanford woods Institute for the Environment. Available at <https://woods.stanford.edu/sites/g/files/sbiybj5821/f/stanford-woods-annual-report-2019-20.pdf>
- Annual Security and Fire Safety Report. (2019). University of Berkeley. Available at <https://ehs.berkeley.edu/sites/default/files/publications/uc-berkeley-annual-fire-safety-security-report-2019.pdf>
- Aquilani, B., Silvestri, C., Ioppolo, G., and Ruggieri, A. (2018). The challenging transition to bio-economies: Towards a new framework integrating corporate sustainability and value co-creation. *Journal of Cleaner Production*, January, vol. 172, pp. 4001- 4009.

- Carpenter, V. L., and Feroz E. H. (2001). Institutional theory and governmental accounting choice: An analysis of four US State government's decisions to adopt Generally Accepted Accounting Practices. *Accounting, Organizations, and Society*, 26(1), 565–596.
- Comprehensive Annual Financial Report. (2020). Arizona State University available at https://www.asu.edu/fs/documents/annual_reports/ASU-2020-Comp-ann-fin-rpt.pdf
- Coy, D; Fischer, M and Gordon, T. (2001). Public accountability: A new paradigm for college and university annual reports, *Critical Perspectives on Accounting*. Vol 12, Iss1, Pages 1-31.
- De Lange, D. E. (2013). How do universities make progress? Stakeholder-related mechanisms affecting adoption of sustainability in University curricula. *Journal of Business Ethics*, 118, 103–116.
- Deegan, C. (2002). Introduction: The legitimizing effect of social and environment disclosure- A theoretical foundation. *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, 15(3), 282–311.
- Environmental Sustainability Report. (2019-2020). University of Cambridge. Available at https://www.environment.admin.cam.ac.uk/sites/www.environment.admin.cam.ac.uk/files/environmental_sustainability_report_2019-20.pdf
- Fernando, S., & Lawrence S. (2014). A theoretical framework for CSR practices: integrating legitimacy theory, stakeholder theory, and institutional theory. *Journal of Theoretical Accounting Research*, 10(1), 149–178.
- Financial Report (2018-2019). University of Virginia. available at https://bov.virginia.edu/system/files/public/meetings/UVA_18-19_Fin_Rpt_mb_draft_1_Master_2019.12.05_PRINT_READY%20%283%29.pdf
- Financial report. (2019). Harvard University. available at https://finance.harvard.edu/files/fad/files/fy19_harvard_financial_report.pdf
- Hafez Nia, M. (1388). An introduction to research methods in humanities". publications: organization for the study and editing of university humanities books (Samt), 321. [In Persian].
- LIMS Annual Report. (2019). La Trobe University. available at https://www.latrobe.edu.au/_data/assets/pdf_file/0006/1191912/LIMS-Annual-Report-2019-FINAL.pdf
- Lozano, R. (2011). The state of sustainability reporting in universities. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 12(1), 67–78.

- Lys, T., Naughton, J. P. and C. Wang. (2015). Signaling through Corporate Accountability Reporting. *Journal of Accounting and Economics*, Vol. 60, No. 1, Pp. 56- 72.
- Maboudi, H., Rezaee, F., kordestani, Gh. (1400). The effect of disclosure of sustainability reporting components on the relationship between the use of different levels of management accounting techniques with value creation. *Applied researches in financial reporting*. 10(2). 7-34. [In Persian].
- Masoumi, R., Salehnejad, H., Zabihi zarin kalae, A. (2016). Identification of effective variables on the level of sustainability reporting of companies admitted to the Tehran Stock Exchange. *Audit knowledge*. 18(70).195-221. [In Persian].
- Murshidzadeh, Mahnaz. Ghorbani, Mahmoud. (2016). "Integrated thinking, integrated reporting". *Auditor*. Number 93. 110-116. [In Persian].
- Performance report of Birjand University in the 11th and 12th governments. [In Persian].
- Qolipour, Ali (1387). "Accountability standards in universities and the role of financial reporting in their realization". *Misbah magazine*, April and May 2017 - number 74 (24 pages - from 55 to 78) . [In Persian].
- Report of eight years of activities, achievements and actions of Golpayegan Technical and Engineering Faculty. [In Persian].
- Report of the Council of Management and Financial Statements. (2019). Cambridge Philosophical Societ. Available at <https://www.cambridgephilosophicalsociety.org/files/reports/final-2019-accounts.pdf>
- Report on the key actions of the areas of Yazd University during the eight-year period of the 11th and 12th governments. [In Persian].
- Report on the performance of higher education in the 11th and 12th governments, from 1392 to 1399. [In Persian].
- Reports and Financial Statements. (2021). University of Cambridge. available at https://www.cam.ac.uk/system/files/university_of_cambridge_group_annual_reports_financial_statements_2020-21_o.pdf
- Rezaei, S., Maddahi, A., Zare, Z., Khatibi, G., Rezazade, Z., Mosaed, M., Bakhtiari, R., yavari, H. (2018). Evaluation of the performance of Al-Zahra University (S) based on the operational plan of the academic year 97-98. Assessment and Performance Monitoring Center. *Alzahra University*. [In Persian].
- Sepasi, S., Braendle U., & Rahdari A. H. (2019). Comprehensive sustainability reporting in higher education institutions. *Social Responsibility Journal*, 15(2), 155–170.

- Shakiba, Maryam. (2013). Development of a framework for identifying and evaluating internal controls governing financial reporting of universities. Al-Zahra University. [In Persian].
- Sustainability Reporting Progress and Challenges. (2019). National University of Singapore. available at <https://bschool.nus.edu.sg/cgio/wp-content/uploads/sites/7/2019/12/SGX-CGIO-Sustainability-Reporting-Progress-and-Challenges-Report-2019.pdf>
- Swanepoel, A.J., and Smit, I.P.J. (2003). Towards an understanding of annual reports of university and technikon libraries in South Africa. *College & Research Libraries*, 64(2), 141-150. Available at: <<https://crl.acrl.org/index.php/crl/article/view/15587>>
- Performance report Universities (2020), *Ministry of Science Research and Technology*. [In Persian].
- Tolga Demirbas, Ridvan Engin. (2017). Accountability through the annual reports of state universities in Turkey, U.U. *International Journal of Social Inquiry / U.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt / 10(2)*, 59- 92.
- Trireksani, T., Zeng, Y. T., and Djajadikerta, H. G. (2021). Extent of sustainability disclosure by Australian public universities: Inclusive analysis of key reporting media. *Australian Journal of Public Administration*, 80(4), 830-848.
- Yu, M., and Zhao, R. (2015). Sustainability and firm valuation: an international investigation. *International journal of accounting and information management*, vol. 23, No. 3, pp. 289-307.